На основу члана 57. став 1. тачка 1) Закона о основама система образовања и васпитања ("Сл. гласник РС", бр. 72/2009, 52/2011 и 55/2013 даље: Закон) и члана 50. став 1. тачка 1) Статута Основне школе „Вук Караџић“ Вршац (у даљем тексту: Школа), Школски одбор донео је

# П Р А В И Л Н И К
# О ДИСЦИПЛИНСКОЈ И МАТЕРИЈАЛНОЈ ОДГОВОРНОСТИ УЧЕНИКА
**(-*пречишћен текст*-)**

## Члан 1

Овим правилником уређују се обавезе и одговорност ученика, васпитно-дисциплински поступак, васпитне и васпитно-дисциплинске мере, надлежност за изрицање мера, правна заштита ученика и материјална одговорност ученика.

## Обавезе ученика

## Члан 2

Ученик има обавезу да:

1) редовно похађа наставу и извршава школске обавезе;

2) поштује школска правила, одлуке директора, наставника и органа школе;

3) савесно ради на усвајању знања, вештина и вредносних ставова прописаних школским програмом и прати сопствени напредак;

4) у поступку оцењивања покаже своје стварно знање без коришћења разних облика преписивања и других недозвољених облика помоћи;

5) не омета извођење наставе и не напушта час без претходног одобрења наставника;

6) поштује личност других ученика, наставника и осталих запослених у школи;

7) чува имовину школе и чистоћу и естетски изглед школских просторија, као и животну средину и понаша се у складу са правилима еколошке етике;

8) стара се о личној уредности и пристојном изгледу;

9) доноси уџбенике, прибор, опрему и друга средства неопходна за рад на часовима;

10) не понаша се недолично према наставницима и другим радницима школе, ученицима и родитељима ученика у школи и ван ње;

11) уредно и благовремено обавештава родитеље о свом учењу и владању, оценама, порукама одељенског старешине и других наставника;

12) извршава послове које му даје одељенски старешина, наставници и органи школе.

Ученик, родитељ, односно старатељ ученика дужан је да у року од осам дана правда изостанак ученика и доставља потпуне и тачне контакт информације.

Сви ученици имају обавезу да поштују правила понашања која школа прописује.

**Васпитни рад са ученицима**

**Члан 3**

Са учеником који врши повреду правила понашања или се не придржава одлука директора или органа школе, неоправдано изостане са наставе пет часова, односно који својим понашањем угрожава друге у остваривању њихових права, школа је дужна да, уз учешће родитеља, односно старатеља ученика, појача васпитни рад активностима: у оквиру одељењске заједнице, стручним радом одељењског старешине, педагога, психолога, посебних тимова, а када је то неопходно да сарађује са одговарајућим установама социјалне, односно здравствене заштите на промени понашања ученика.

Са учеником који врши повреду правила понашања или се не придржава одлука директора и органа Школе, неоправдано изостане са наставе пет часова, односно који својим понашањем угрожава друге у остваривању њихових права, Школа је дужна да, уз учешће родитеља, односно старатеља ученика, појача васпитни рад активностима: у оквиру одељењске заједнице, стручним радом одељењског старешине, педагога, психолога, Стручних тимова, а када је то неопходно, да сарађује са одговарајућим установама социјалне, односно здравствене заштите на промени понашања ученика.

Захтев за појачаним васпитним радом подноси одељењски старешина одељења које похађа ученик чије понашање је дефинисано у ставу 1.овог члана или друго лице које има сазнање о наведеном понашању.
Захтев се подноси директору школе одмах након уочавања понашања дефинисаног у ставу 1.овог члана.
Захтев се подноси на утврђеном обрасцу који је саставни део овог Правилника чију садржину проверава секретар школе.

Директор Решењем утврђује лица односно тимове који ће обављати појачани васпитни рад на основу уочених проблема у понашању ученика.
Решење се доноси на утврђеном обрасцу који је саставни део овог Правилника

На основу утврђених проблема на којима ће се радити са учеником, те снага, ресурса и

механизама који се ангажују у савладавању уочених проблема, као и постављених општих и посебних циљева, лица односно тимови из решења директора доносе План појачаног васпитног рада са учеником којим се предвиђају активности и задаци који се предузимају ради остваривања циљева, као и време њихове реализације

Извештај о појачаном васпитном раду доставља се у року од 30 дана од дана реализације плана, директору школе и Тиму за заштиту ученика од насиља, злостављања и занемаривања уколико је формиран решењем директора.

**Лакше повреде обавеза ученика и васпитне мере**

**Члан 4**

Лакше повреде обавеза ученика су:

1) неоправдано изостајање из школе до 25 часова;

2) ометање рада у одељењу;

3) недолично понашање према другим ученицима, наставницима, стручним сарадницима и другим запосленим у школи;

4) изазивање нереда у просторијама школе и школском дворишту;

5) непоштовање одлука надлежних органа школе;

6) необавештавање родитеља о резултатима учења и владања и непреношење порука одељенског старешине, других наставника и стручних сарадника;

7) оштећење школске зграде, просторија, инвентара, инсталација и прибора запослених у школи;

8) оштећење или уништење личних ствари и прибора других ученика, наставника и других запослених у школи;

9) неоправдано кашњење на редовну наставу и друге облике образовно-васпитног рада;

10) нарушавање естетског изгледа школе и школског дворишта;

11) повреда других обавеза које се не сматрају тежом повредом обавеза ученика.

**Члан 5**

За лакшу повреду обавезе ученика могу се изрећи васпитне мере:

1) опомена;

2) укор одељењског старешине;

3) укор одељењског већа.

Васпитне мере изричу се ученику без вођења дисциплинског поступка, у школској години у којој је учињена повреда обавезе. Опомену и укор одељењског старешине изриче одељењски старешина, а укор одељењског већа изриче одељењско веће.

„Васпитна мера из става 1.овог члана може да се изрекне ученику ако је школа претходно предузела неопходне активности из члана 3. Правилника.Ако школа није предузела неопходне активности из члана 3.Правилника, предузеће их пре изрицања мере.

Закључну оцену из владања утврђује одељењско веће на предлог одељењског старешине на крају првог и другог полугодишта на основу сагледавања личности и понашања ученика у целини, процењивањем његовог укупног понашања и извршавања обавеза прописаних законом и изречених васпитних или васпитно-дисциплинских мера и њихових ефеката. Оцена из владања поправља се када дође до позитивне промене у понашању ученика.

**Члан 6**

Васпитна мера опомена изриче се за лакшу повреду обавезе ученика, као и за неоправдано изостајање са наставе од 7 до 12 часова.

Опомена се изриче у писменом облику.

Писмена опомена се уноси у ђачку књижицу уколико ученик не поправи понашање на тромесечју, полугодишту, односно на крају школске године.

**Члан 7**

Васпитна мера укор одељенског старешине се може изрећи за лакшу повреду обавезе ученика,у случају кад већ изречена васпитна мера опомена није имала васпитног утицаја на понашање ученика као и неоправдано изостајање са наставе од 13 до 18 часова. За изречену васпитно меру укор одељенског старешине оцена из владања смањује се на 4.

Укор одељењског старешине изриче се у писаном облику и уноси се у ђачку књижицу.

**Члан 8**

Васпитна мера укор одељенског већа се се може изрећи за лакшу повреду обавезе ученика,у случају кад већ изречена васпитна мера укор одељенског старешине није имала васпитног утицаја на поправљање понашања ученика као и неоправдано изостајање са

наставе од 19 до 24 часова. За изречену васпитно меру укор одељенског већа оцена из владања смањује се на 3.

Укор одељењског већа изриче се у писменом облику и уноси се у ђачку књижицу.

**Теже повреде обавеза ученика и васпитно-дисциплинске мере**

**Члан 9**

Теже повреде обавеза ученика прописане су Законом о основама система образовања и васпитања(Закон) или посебним законом. За тежу повреду обавезе ученик одговара ако је у време извршења обавеза била прописана су Законом или посебним законом.

Теже повреде обавеза ученика су:

1) уништење, оштећење, скривање, изношење, преправка или дописивање података у евиденцији коју води школа или друга организација, односно орган;

2) преправка или дописивање података у јавној исправи коју издаје школа или орган, односно исправи коју изда друга организација;

3) уништење или крађа имовине школе, привредног друштва, предузетника, ученика или запосленог;

4) подстрекавање, помагање, давање ученику и употреба алкохола, дувана, наркотичких средстава или психоактивне супстанце;

5) уношење у школу или другу организацију оружја или другог предмета који може да угрози или повреди друго лице;

6) понашање ученика којим угрожава властиту безбедност или безбедност других ученика, наставника и запослених у школи и које доводи до њиховог физичког и психичког повређивања;

7) употреба мобилног телефона, електронског уређаја и другог средства у сврхе преваре у поступку оцењивања;

8) неоправдано изостајање са наставе и других облика образовно-васпитног рада више од 25 часова у току школске године, од чега више од 15 часова након писменог обавештења родитеља, односно старатеља од стране школе;

9) учестало чињење лакших повреда обавеза у току школске године, под условом да су предузете неопходне мере ради корекције понашања.

За повреде из става 3. Тач.8) и 9) овог члана обавезна је поступност у изрицању мера.

**Члан 10**

За тежу повреду обавезе ученику се изриче васпитно-дисциплинска мера:

1) укор директора;

2) укор наставничког већа

Васпитно-дисциплинска мера изриче се ученику у школској години у којој је учинио тежу повреду обавезе, по спроведеном васпитно-дисциплинском поступку у коме је утврђена одговорност ученика.

Ученику се за повреду обавезе може изрећи само једна васпитно-дисциплинска мера.

**Повреде забране ученика и васпитно-дисциплинске мере**

**Члан 11**

У школи су забрањене дискриминаторне активности, односно активности којима се угрожавању, омаловажавају, дискриминишу или издвајају лица по основу расне, националне, етничке, језичке, верске или полне припадности, физичких и психичких својстава, сметњи у развоју или инвалидитета, здравственог стања, узраста, социјалног и културног порекла, имовног стања односно политичког опредељења и подстицање или неспречавање таквих активности и по другим основама утврђеним законом који прописује забрану дискриминације.

Дискриминацију лица или групе представља свако непосредно и посредно, на отворен или прикривен начин искључивање или ограничавање права и слобода, неједнако поступање или пропуштање чињења, односно неоправданоављење разлика повлађивањем или давањем првенства.

**Члан 12**

У школи је забрањен сваки облик насиља и злостављања од стране ученика над наставником, стручним сарадником и другим запосленим.

Забрањено је физичко, психичко и социјално насиље, физичко кажњавање и вређање личности, сексуална злоупотреба ученика или запослених.

Физичко насиље представља насилно понашање ученика према другим ученицима и запосленим.

Психичко насиље је понашање које доводи до тренутног или трајног угрожавања психичког и емоционалног здравља и достојанства ученика или запосленог.

Социјално насиље представља искључивање ученика из групе вршњака.

Установа је дужна да поднесе пријаву надлежном органу ако код ученика примети знаке насиља, злостављања или занемаривања.

Није дозвољено страначко организовање и деловање у школи и коришћење школског простора у те сврхе.

**Члан 13**

Ученик одговара за повреду забране, ако је забрана у време када је повреда учињена била прописана Законом.

За учињену повреду забране ученику од петог до осмог разреда, по спроведеном васпитно-дисциплинском поступку и утврђивању његове одговорности, изриче се васпитно-дисциплинска мера:

-укор директора или укор наставничког већа

-премештај ученика од петог до осмог разреда у другу основну школу на основу одлуке наставничког већа, уз сагласност родитеља, односно старатеља и школе у коју прелази. „

„За повреду забране може да се изрекне ученику ако је школа претходно предузела неопходне активности из члана 3. Правилника.

Ако школа није претходно предузела неопходне активности из члана 3.Правилника, предузеће их пре изрицања мере.

Када предузете активности доведу до позитивне промене понашања ученика, обуставиће се поступак, осим ако је учињеном повредом забране из чл. 11. и 12. Правилника озбиљно угрожен интегритет другог лица.

Васпитно-дисциплинска мера изриче се у школској години у којој је учињена повреда забране ученика.

Када малолетан ученик изврши повреду забране из чл.11. и 12. Правилника, школа одмах обавештава родитеља, односно старатеља и укључује га у одговарајући поступак.

**Васпитно-дисциплински поступак**

**Члан 14**

За теже повреде обавеза ученика и за повреде забране из чл. 44. и 45. овог закона школа мора водити васпитно-дисциплински поступак о ком мора бити обавештен родитељ, односно старатељ ученика.

У васпитно-дисциплинском поступку ученик, уз присуство родитеља, односно старатеља, као и сви остали учесници и сведоци морају бити саслушани и могу дати писмену изјаву.

Васпитно-дисциплински поступак покреће директор најкасније у року од 30 дана за учињене теже повреде обавеза ученика или учињене повреде забране из чл. 44. и 45. овог закона и окончава се решењем. Пре доношења решења морају се утврдити све чињенице које су од значаја за доношење решења.

**Члан 15**

Када ученик учини тежу повреду обавеза, односно повреду забране школа одмах о томе обавештава родитеља, односно старатеља и укључује га у поступак.

У васпитно-дисциплинском поступку ученик мора бити саслушан.

Комисија писменим путем позива родитеља, односно старатеља малолетног ученика да заједно са учеником одређеног дана у одређено време дође на одређено место у школи ради саслушања.

Позив садржи упозорење родитељу да ће се, уколико се он или ученик не одазову уредно достављеном позиву, рочиште одложити, о чему ће бити писмено обавештен, као и да ће, уколико се поново не одазову, директор обавестити надлежни Центар за социјални рад.

Родитељу се уз позив доставља закључак о покретању дисциплинског поступка.

Оштећени ученик се позива писменим путем преко родитеља односно старатеља уз упозорење да ће се рочиште одржати и без њиховог присуства уколико су уредно позвани.

Позиви се упућују уз повратницу и води се рачуна да буду достављени најкасније три дана пре дана одређеног за саслушање.

Ученик се саслушава у присуству родитеља, односно старатеља.

**Члан 16**

О току дисциплинског поступка секретар школе води записник, који потписују сви чланови комисије, као и сва саслушана лица.

Поред малолетних ученика, записник потписују и њихови родитељи односно старатељи.

**Члан 17**

Приликом доношења одлуке о изрицању васпитно-дисциплинске мере, орган који изриче меру имаће у виду: тежину учињене повреде и њене последице, степен одговорности ученика, околности под којима је повреда учињена, раније понашање ученика, понашање после учињене повреде, узраст ученика и друге олакшавајуће и отежавајуће околности.

Одлука наставничког већа о васпитно-дисциплинској мери доноси се већином гласова укупног броја чланова тог већа.

**Члан 18**

Васпитно-дисципинска мера за тежу повреду обавезе, односно за повреду забране може се изрећи уколико је школа претходно појачала васпитни рад са учеником активностима у оквиру одељенске заједнице, стручним радом одељењског старешине, педагога, психолога, посебних тимова, и када је неопходно сарадњом са установама социјалне и здравствене заштите у циљу промене понашања ученика.

Уколико школа није предузела ове активности, учиниће то пре изрицања васпитно-дисциплинске мере. Када предузете претходне активности доведу до позитивне промене у понашању ученика поступак се обуставља, изузев када је ученик учинио повреду забране којом је озбиљно угрожен интегритет другог лица.

**Смањење оцене из владања**

**Члан 19**

„За учињену лакшу повреду обавезе ученика, уз изрицање васпитне мере – укор одељенског већа, ученику се може смањити оцена из владања, о чему одлучује одељенско веће имајући у виду тежину повреде обавезе, последице повреде, околности под којима је повреда учињена, степен одговорности ученика, раније понашање и понашање ученика после учињене повреде, узраст ученика и друге релевантне околности.

За изречену васпитно-дисциплинску меру укора директора, укора наставничког већа, премештаја ученика од петог до осмог разреда у другу основну школу, у сваком конкретном случају, а на основу процене степена одговорности ученика и других параметара наведених у ставу 1. Овог члана, наставничко веће утврђује – смањује оцену из владања.

Владање ученика у току полугодишта може се оценити само описно, тако да и смањена оцена из владања због изречене васпитне, односно васпитно-дисциплинске мере мора да буде описна.

**Члан 20**

Ученику који је неоправдано изостао са наставе и других облика образовно-васпитног рада до 25 часова у току школске године, поред изрицања васпитне мере може се смањити оцена из владања, коју ће утврдити одељенско веће, ценећи релевантне околности у сваком конкретном случају.

Оцена из владања ученику се смањује и за друге теже повреде обавеза и за повреде забране прописане Законом. При доношењу одлуке о оцени из владања цениће се сви параметри наведени у члану 12. став 5. овог правилника.

Владање ученика шестог, седмог и осмог разреда оцењује се описно у току полугодишта, а бројчано на крају првог и другог полугодишта и утиче на општи успех.

Закључну оцену из владања утврђује одељенско веће на предлог одељенског старешине на крају првог и другог полугодишта на основу сагледавања личности и понашања ученика у целини, процењивањем његовог укупног понашања и извршавања обавеза прописаних законом и изречених васпитних или васпитно-дисциплинских мера и њихових ефеката. Оцена из владања поправља се када дође до позитивне промене у понашању ученика. „

**Правна заштита ученика**

**Члан 21**

Због изречене васпитно-дисциплинске мере ученик, његов родитељ, односно старатељ има право да поднесе жалбу школском одбору у року од три дана од дана достављања решења о утврђеној одговорности и изреченој мери.

Школски одбор решава по жалби у року од 15 дана од дана њеног достављања. Жалба одлаже извршење решења.

**Евиденција о изреченим васпитним и васпитно-дисциплинским мерама**

**Члан 22**

О изреченим васпитним и васпитно-дисциплинским мерама евиденцију води одељењски старешина.

**Материјална одговорност ученика**

**Члан 23**

Ученик, његов родитељ или старатељ одговара за материјалну штету коју ученик нанесе школи намерно или крајњом непажњом, у складу са законом.

Поступак за утврђивање материјалне одговорности ученика покреће директор, а води комисија коју формира директор. Одељењски старешина је члан комисије.

За штету коју је проузроковало више ученика, одговорност је солидарна уколико није могуће утврдити степен одговорности сваког од ученика за насталу штету.

Директор, на основу предлога комисије, доноси решење о материјалној одговорности ученика, висини штете и року за накнаду штете.

Директор може донети одлуку о ослобођењу ученика, његовог родитеља, односно старатеља материјалне одговорности за штету, због тешке материјалне ситуације.

На решење директора о материјалној одговорности ученик, његов родитељ или старатељ може изјавити жалбу школском одбору, у року од 15 дана од дана пријема решења.

Школски одбор доноси одлуку у року од 15 дана од дана пријема жалбе.

**Завршне одредбе**

**Члан 24**

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли школе.

**ПРЕДСЕДНИК ШО**
**Пауновић Бранислав**

Правилник је заведен под бројем 1143/4 од 07.07.2015.године, а објављен дана 24.08.2015.године., а ступио је на снагу дана 01.09.2015.године.

**СЕКРЕТАР ШКОЛЕ**
**Ивана Ћургуз**